

SÖKANDE

Synoptik Sweden AB, 556607-7904
Box 44
171 11 Solna

Ombud: Patrik Syde
Synoptik Sweden AB
Box 44
171 11 Solna

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

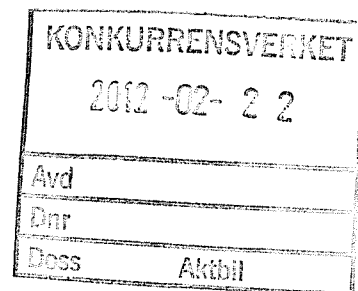
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Västerbottens läns landsting (Landstinget) har infortrat anbud avseende Arbets- och skyddsglasögon (dnr VLL 1620-2011) och beslutat att anta det anbud som lämnats av Optiker PA Östman AB (Östman). – Vid upphandlingen används förenklat förfarande.

Synoptik Sweden AB (Synoptik) ansöker om överprövning av upphandlingen.

Landstinget bestrider bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDE

Synoptik anför bl.a. följande.

De priser som Östman lämnat är på ett antal positioner orimligt låga, som;

Arbets- och terminalglasögon

- Position 2) Enkel slipning med superantireflex och hård yta (inklusive båge och synundersökning) för 100 kr. Denna position står för 19 % av Arbets- och terminalglasögon i utvärderingen.
- Position 6) Närprogressiv slipning med superantireflex och hård yta (inklusive båge och synundersökning) för 190 kr. Denna position står för 33 % av Arbets- och terminalglasögon i utvärderingen.

Skyddsglasögon

- Position 4) Bifokal slipning, plast med superantireflex och hård yta (inklusive båge och synundersökning) för 100 kr. Denna position står för 25 % av Skyddsglasögon i utvärderingen.
- Position 5) Närprogressiv slipning, plast med superantireflex och hård yta (inklusive båge och synundersökning) för 100 kr. Denna position står för 25 % av Skyddsglasögon i utvärderingen.

Landstinget menar att de positioner som huvudsakligen köps inom ramen för nu gällande avtal har fått en hög viktning vid utvärderingen. Synoptik är enig om att de har fått en hög viktning i upphandlingen. Men med de priser som Östman lämnat på nämnda positioner är anbudslämnaren medveten om att dessa positioner inte kommer att vara aktuella eller att de har använts under gällande avtal och därav satt ett lågt pris – som blivit orimligt lågt.

Med tanke på att Landstinget hade en upphandling för Arbets- och skyddsglasögon som fick avbrytas borde man vara mer uppmärksam på de priser som lämnats. En av anledningarna till att man valde att avbryta den tidiga upphandlingen var att den prisbilaga som användes till upphandlingen möjliggjorde så kallade nollanbud.

Landstinget anför bl.a. följande.

Östman har idag avtal med Landstinget. Priserna i det avtalet är i princip identiska med de som offererats i denna upphandling. Företaget har inte vid något tillfälle avvikit från villkoren i gällande avtal. Landstinget har därför bedömt att Östman har förmåga att leverera glasögon till de priser och andra villkor som framgår av deras anbud. De offererade priserna för vissa positioner är lägre än motsvarande priser hos Synoptik, de är dock inte orimligt låga.

En upphandlande myndighet får enligt LOU förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Dock ska en skriftlig förklaring begäras in från anbudsgivaren och först om svaret inte är tillfredsställande kan anbudet förkastas. I denna upphandling har Landstinget inte funnit att det föreläggat ens behov av att begära in en förklaring av Östman.

De positioner som huvudsakligen köps inom ramen för nu gällande avtal har fått en hög viktning i utvärderingen. Landstinget anser därför att utvärderingsmodellen svarar mot det behov som upphandlingen ska tillgodose. Det vitsordas att en tidigare upphandling avbrutits och att en av flera anledningar till avbrytandet var utformningen av utvärderingsmodellen. Efter närmare genomgång av modellen har Landstinget dock funnit att modellen ger ett tillräckligt skydd mot manipulering av anbudspriserna. Landstinget valde därför att i denna upphandling använda samma modell med vissa justeringar i viktningen mellan de olika positionerna.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris. (15 kap. 16 § första stycket LOU)

En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. (15 kap. 17 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 6 § LOU)

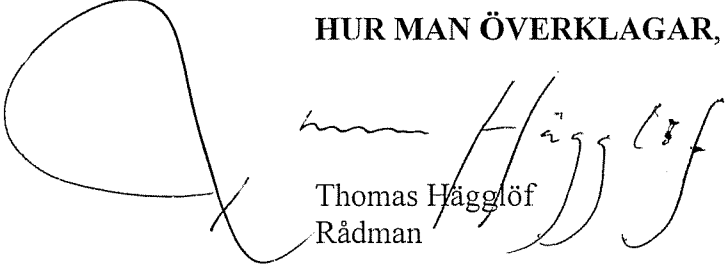
DOMSKÄL

Synoptik har gjort gällande att anbudet från Östman är att betrakta som onormalt lågt beträffande vissa positioner och att Landstinget därför borde ha förkastat anbudet. Förvaltningsrätten konstaterar emellertid att i bestämmelsen i 15 kap. 17 § LOU anges att en upphandlande myndighet *får* förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Bestämmelsen har således inte utformats på ett sådant sätt att den inrymmer en allmän skyldighet för den upphandlande myndigheten att förkasta ett anbud med onormalt lågt pris. I förevarande mål har det dessutom inte framkommit sådana omständigheter som visar att Landstinget haft anledning att begära en förklaring till priserna som lämnats i aktuellt anbud.

Synoptik synes vidare ifrågasätta utvärderingsmodellen. Förvaltningsrätten noterar härvid att det i målet inte framkommit annat än att de varuslag/positioner som huvudsakligen köps in också fått en hög viktning vid utvärderingen och att modellen således måste anses motsvara verkliga förhållanden. Landstingets utvärderingsmodell står därför inte i strid med bestämmelserna i LOU.

På grund av det anförda finner förvaltningsrätten sammanfattningsvis att Synoptiks ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c LOU)

Thomas Hägglöf
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

